

Сарајево, 19.04.2021. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 12.04.2021. - 16.04.2021.**

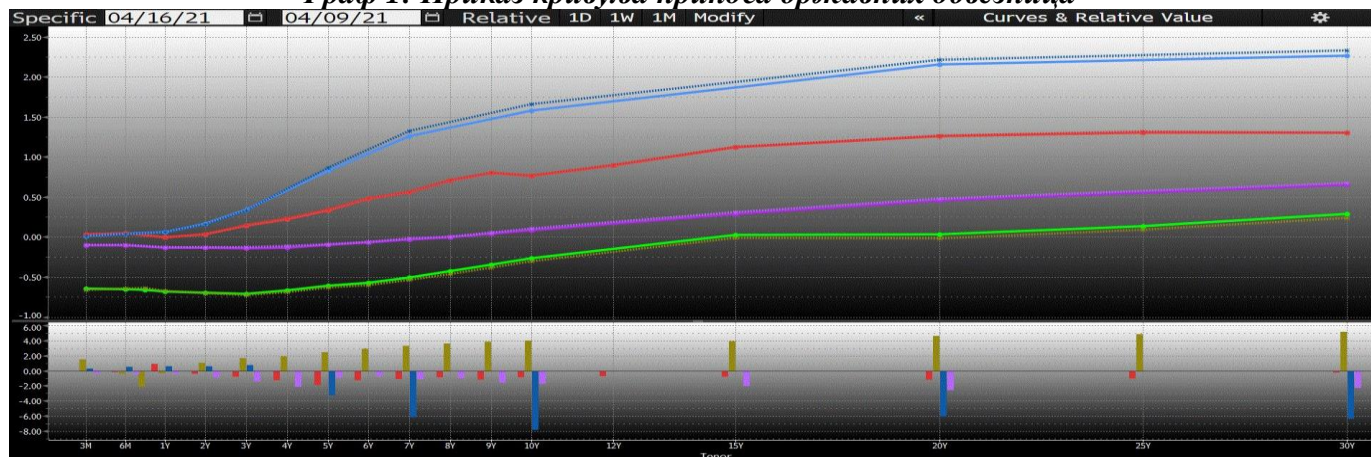
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона				САД				Велика Британија				Јапан			
	9.4.21		- 16.4.21		9.4.21		- 16.4.21		9.4.21		- 16.4.21		9.4.21		- 16.4.21	
2 године	-0,70	-	-0,69	↗	0,15	-	0,16	↗	0,05	-	0,04	↘	-0,12	-	-0,12	→
5 година	-0,63	-	-0,61	↗	0,86	-	0,83	↘	0,35	-	0,33	↘	-0,08	-	-0,09	↘
10 година	-0,30	-	-0,26	↗	1,66	-	1,58	↘	0,77	-	0,76	↘	0,11	-	0,09	↘

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси			
	9.4.21	-	16.4.21	
3 мјесеца	-0,640	-	-0,614	↗
6 мјесеци	-0,649	-	-0,652	↘
1 година	-0,639	-	-0,641	↘

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 16.04.2021. године (пуне линије) и 09.04.2021. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси сигурнијих обвезница еврозоне су повећани у односу на претходну седмицу. Приноси њемачких обвезница забиљежили су раст између 1 и 4 базна поена, а приноси италијанских и шпанских обвезница раст од 1 до 2 базна поена. Према објављеним подацима, ЕЦБ је у седмици закључно са 9. априлом, извршила нето куповину обвезница у износу од 17,1 милијарду EUR у оквиру РЕПР програма. Овај податак је већи од износа објављеног у претходној седмици, те је утицао на то да укупан износ средстава које ЕЦБ по овом основу има у својим билансима достигне 960,3 милијарде EUR. Учешће лоших кредита у банкама које се налазе под супервизијом ЕЦБ у IV кварталу прошле године је смањено на 2,63%, што је најнижи ниво од када је 2015. године ЕЦБ започела да врши надзор одређених банака. Члан УВ ЕЦБ Villeroy је као могућност навео да би потенцијални излазак из РЕПР програма у марту 2022. године могао бити попраћен прилагођавањем старијег програма квантитативних олакшица. Према истраживању са Bloomberga, очекује се да би ЕЦБ могла да успори програм хитног откупа обвезница до јула, те би могла

сигнализирати до краја ове године да ће се програм хитног откупа обуставити у марту 2022. године. Више од 60% учесника ове анкете предвиђа да ће се ЕЦБ држати садашњег распореда нето куповина, а готово исто толико очекује да ће ЕЦБ сигнализирати прекид ове политике три мјесеца раније. Економисти не очекују било какве промјене у политици на састанку ЕЦБ који се одржава ове седмице.

ЕУ је везано за питање фонда помоћи објавила план за прикупљање 800 милијарди EUR у дугу до 2026. године. Наведено задуживање би требало да укључи тзв. зелене обвезнице и ЕУ обвезнице са просјечним годишњим износом од око 150 милијарди EUR и крајњим роком отплате до 2058. године. Министар финансија Њемачке Scholz је уочи састанка са ЕУ колегама изјавио да је оптимистичан да ће Њемачка ускоро моћи да ратификује сопствену ЕУ одлуку о ресурсима која је од суштинске важности за стављање у употребу овог фонда. Компанија Johnson&Johnson је објавила да ће одгодити планирану испоруку своје вакцине Европи, након што су здравствене агенције у САД затражиле да се паузира употреба ове вакцине, док се истражи неколико случајева ријетких крвних угрушака. ЕУ је достигла прекретницу у давању 100 милиона доза вакцина прошле седмице, с тим да овај број маскира растући несклад унутар самог континента.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Малопродаја – ЕЗ (Г/Г)	ФЕБ	-5,3%	-2,9%	-5,2%
2.	Индустријска производња – ЕЗ (Г/Г)	ФЕБ	-1,4%	-1,6%	0,1%
3.	Индустријска производња – Италија (Г/Г)	ФЕБ	-2,1%	-0,6%	-2,1%
4.	Трговински биланс – ЕЗ (у милијардама EUR)	ФЕБ	22,0	18,4	28,7
5.	Трговински биланс – Холандија (у милијардама EUR)	ФЕБ	-	5,4	4,9
6.	Трговински биланс – Шпанија (у милијардама EUR)	ФЕБ	-	-1,08	-1,77
7.	Трговински биланс – Ирска (у милијардама EUR)	ФЕБ	-	6,22	6,14
8.	Трговински биланс – Италија (у милијардама EUR)	ФЕБ	-	4,75	1,58
9.	Јавни дуг – Италија (у милијардама EUR)	ФЕБ	-	2.643,8	2.606,9
10.	ZEW индекс повјерења инвеститора – Њемачка	ФЕБ	79,0	70,7	76,6
11.	Стопа инфлације – ЕЗ (финал.)	МАР	1,3%	1,3%	0,9%
12.	Стопа инфлације – Њемачка (финал.)	МАР	2,0%	2,0%	1,6%
13.	Стопа инфлације – Француска (финал.)	МАР	1,4%	1,4%	0,8%
14.	Стопа инфлације – Аустрија (финал.)	МАР	2,0%	2,0%	1,2%
15.	Стопа инфлације – Финска	МАР	-	1,3%	0,9%
16.	Стопа инфлације – Италија (финал.)	МАР	0,6%	0,6%	1,0%
17.	Стопа инфлације – Шпанија (финал.)	МАР	1,2%	1,2%	-0,1%

САД

Током протекле седмице објављени су економски подаци за САД који указују на економски опоравак. Иницијални захтјеви незапослених за помоћ су смањени на најнижи ниво од марта 2020. године, што је значајан показатељ опоравка. Објављен је и документ Beige Book у којем је наведено да је економски напредак „умјерен“, док је у претходном извјештају био описан као „скроман“, те је истакнут раст личне потрошње.

Предсједник Феда из St. Louisa Bullard сматра да је још увијек рано говорити о промјени монетарне политике. Истакао је да и даље желе задржати садашњу ултрастимулативну монетарну политику све док пандемија траје. Предсједник Феда из Бостона Rosengren сматра да креатори монетарне политике треба да буду „прилично скромни“ везано за питање повјерења према инфлацији, те да постоје ризици да дође до прегријавања инфлације и њеног раста преко циљаног нивоа од 2%. Rosengren је истакао да на тржишту рада постоје заостаци, те је стопа активне радне снаге и даље прилично ниска у односу на период прије пандемије, док је стопа незапослености и даље 6%.

Амерички предсједник Виден је увео нове опсежне санкције против Русије, укључујући дуготрајне санкције, као одговор на „необичну и ванредну пријетњу националној безбједности, спољној трговини и економији САД које заузимају одређене штетне спољне активности Владе Руске

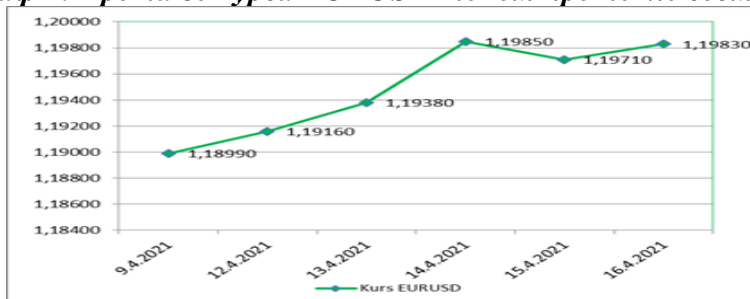
Федерације“. Прве мјере Виденове администрације против Русије укључују протјеривање 10 руских дипломата из САД и увођење санкција против 38 ентитета, појединца и компанија који су оптужени за мијешање и учешће у америчким изборима, као и спровођењу сајбер напада. Потом се уводи нови сет санкција против примарног државног дуга у домаћој валути. Ове нове санкције подразумијевају да америчке финансијске институције неће моћи да учествују у примарним пласманима државних дужничких хартија од вриједности (OFZ), сугеришући да ће моћи да учествују у секундарној трговини, укључујући OFZ које су издате после 14. јуна, гдје по мишљењу неких тржишних аналитичара остављају простор за даљу дипломатију.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	NFIB повјерење малог бизниса	МАР	98,5	98,2
2.	Индекс цијена на мало (Г/Г)	МАР	2,5%	2,6%
3.	МБА апликације за хипотекарне кредите	9. април	-	-3,7%
4.	Генерални услови пословања	АПР	20,0	26,3
5.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	10. април	700.000	576.000
6.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ	3. април	3.700.000	3.731.000
7.	Малопродаја (М/М)	МАР	5,8%	9,8%
8.	Пословно повјерење Фед Филадельфија	АПР	41,5	50,2
9.	Индустријска производња (М/М)	МАР	2,5%	1,4%
10.	Број започетих кућа	МАР	1.613.000	1.739.000
11.	Повјерење потрошача Ун. Мичиген Р	АПР	89,0	86,5

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст са нивоа од 1,1899 на ниво од 1,1983.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Чланица MPC ВоЕ Тенгеуро је изјавила да лекције које су научене током финансијске кризе показују да прерано повлачење монетарне подршке може створити ожиљке на тржишту рада, може бити врло скупо и може успорити раст у будућности.

У протеклој седмици Велика Британија је наставила да попусти мјере уведене због пандемије. Тако су са радом почеле продавнице које не продају робу од есенцијалне важности, док су ресторани и пабови такође добили дозволу да организују понуду на отвореном. Низ економских података које је објавила Агенција за статистику Велике Британије су такође показали да се банке Велике Британије припремају за повећање хипотекарног кредитирања домаћинстава и то на највиши ниво од 2008. године. Према подацима компаније за запошљавање Morgan McKinley, број отворених радних мјеста у финансијској индустрији Лондона је повећан за 70% током I квартала текуће године у поређењу са претходним кварталом. Ово повећање дјелимично рефлектује ниску базу запошљавања у посљедњих годину дана, а резултат је пандемије и неизвјесности око постизања споразума о Брегзиту који су утицали на то да бројни запослени раде од куће. Званичници у Лондону и Бриселу су били укључени у „техничке преговоре“ у посљедње двије седмице везано за будуће провјере хране, биљака и других пошилики који се извозе из Велике Британије у Сјеверну Ирску.

Министар за Брегзит Фрост је изјавио да су разговори између ЕУ и Велике Британије за ублажавање тензија у Сјеверној Ирској описани као продуктивни и конструктивни. ЕУ је

искористила први састанак уживо да упозори на то да даљи ток поступака морају заједно договорити. Представник ЕУ Шефчович је изјавио да није било простора за једнострано дјеловање додајући да ће пријетња судским поступком због одлуке Велике Британије да се одложе неке од граничних контрола у Сјеверној Ирској, остати на снази све док буде било потребно.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП (М/М)	ФЕБ	12,0%	20,3%	9,5%
2.	Индустријска производња (Г/Г)	ФЕБ	-4,5%	-3,5%	-4,3%
3.	Прерађивачка производња (Г/Г)	ФЕБ	-5,1%	-4,2%	-5,0%
4.	Грађевински сектор (Г/Г)	ФЕБ	-2,1%	-4,3%	-6,5%
5.	Трговински биланс (у млрд GBP)	ФЕБ	-10,500	16,442	-12,592

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад са нивоа од 0,86831 на ниво од 0,86576, док је курс GBPUSD повећан са нивоа од 1,3707 на ниво од 1,3832.

ЈАПАН

Током протекле седмице, гувернер БоЈ Курода је изјавио да ће БоЈ наставити политику монетарних олакшица дужи временски период путем контроле криве приноса, која је постала одрживија и ефективнија након ревизије на мартовској сједници. Додао је да ће бити потребно вријеме, али да се може постићи инфлација од 2%. Раст новца у оптицају и депозита код финансијских институција указују на то да су домаћинства и компаније наставили да повећавају штедњу упркос знаковима побољшања у економији. Ови подаци још више наглашавају како се Јапан бори за потпуни излазак из пандемије, док спор процес вакцинације и слаба потрошња додатно негативно дјелују на очекивања. Гувернер БоЈ Курода је упозорио да се економија почела загријавати, али да ће опоравак бити умјерен због дуготрајних посљедица изазваних пандемијом Ковид19. БоЈ је за два од укупно девет региона дала песимистичније процјене економског раста у односу на процјене које су дате прије три мјесеца. За остале регионе задржана су ранија очекивања уз опрезни оптимизам у погледу крхког опоравка економије. Јапан биљежи поновни раст обољелих од Ковид19, уз рекордни број заражених у западном дијелу Осаке, што је подстакло власти да спроведу циљане мјере lockdowna. Према анкети коју је провео Reuters међу економистима, ризици по инфлаторна очекивања су више изражени ка горе, јер су растуће цијене добара, слабији јен и несташице снабдјевања изазване пандемијом утицали на повећање улазних трошкова.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г)	МАР	0,5%	1,0%	-0,6%
2.	Кредитирање од стране банке (Г/Г)	МАР	-	6,3%	6,2%
3.	Поруцбине машинских алата (Г/Г) Р	МАР	-	65,0%	36,7%
4.	Монетарни агрегат М2 (Г/Г)	МАР	9,7%	9,5%	9,6%
5.	Монетарни агрегат М3 (Г/Г)	МАР	8,1%	8,0%	8,0%
6.	Поруцбине основних машина (Г/Г)	ФЕБ	2,4%	-7,1%	1,5%

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио пад са нивоа од 130,51 на ниво од 130,36. JPY је апрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио пад са нивоа 109,67 на ниво од 108,80.

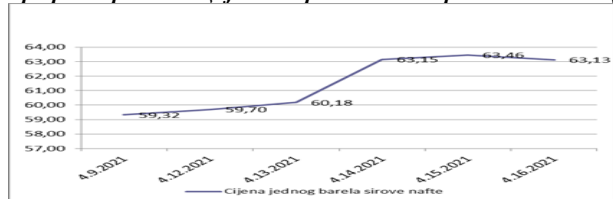
НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 59,32 USD (49,85 EUR).

Током протекле седмице цијена нафте је имала тенденцију раста. Почетком седмице цијена је благо повећана и приближила се нивоу од 60 USD по барелу док су инвеститори још увијек процјењивали неуједначену глобалну тражњу условљену ширењем пандемије Ковид19 у неким регионима, а тржиште се припремало за повећање понуде овог енергента, како је одлучено од стране ОПЕС+. Наредног дана су објављене вијести да је забиљежен снажан увоз нафте у Кину, што је појачало очекивања економског раста и потакнуло раст тражње, а посљедично и раст цијене овог енергента. Поред тога, тржишта су се углавном удаљила од тензија на Блиском истоку које до сада нису узурпирале понуду нафте, што је још један позитиван сигнал за раст цијене овог енергента. Средином седмице цијена је наставила да биљежи раст након што је ИЕА повећала прогнозе везано за питање потражње за нафтом, те након што је извјештај из ове индустрије показао да је у САД забиљежен пад залиха нафте. Растући оптимизам који је постао очигледан крајем седмице дао је додатни допринос цијени овог енергента. Такође, цијена нафте се нашла на путу да забиљежи највећи седмични раст од почетка фебруара, а све под утицајем оптимизма везано за превазилажење пандемије. Додатну подршку цијени нафте дају подаци да је у I кварталу ове године Кина забиљежила раст, док економија у САД, такође, јача, што потврђују објављени позитивни подаци са тржишта рада.

На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 63,13 USD (52,68 EUR). Посматрано на седмичном нивоу цијена нафте је повећана за 6,42%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.743,88 USD (1.465,57 EUR).

Почетком седмице цијена злата је смањена јер су инвеститори били у ишчекивању података о кретању потрошачких цијена у САД, али и због праћења кретања приноса на државне обвезнице САД. Након што су објављене вијести да је у САД дошло до раста индекса цијена, инфлаторна очекивања су повећана, што је водило слабљењу USD, а посљедично и расту цијене злата. Поред тога, препорука да се паузира вакцинисање вакцином Johnson&Johnson је, такође, утицала на раст цијене злата. Током посљедњих седмица цијена злата се углавном креће у ужем распону, али је и даље под силазним притисцима на што утичу раст приноса, еластичност USD, као и позитивна очекивања превазилажења пандемије. Средином седмице због изјаве предсједника Феда Powell да је економија САД спремна за снажнији раст и запошљавање како се превазилази пандемија Ковид19, дошло је до раста приноса државних обвезница САД, али и до пада цијене злата. Током прошле седмице, у четвртак, објављени су позитивни подаци са тржишта рада у САД. Упркос томе, дошло је до пада приноса на државне обвезнице и апрецијације USD, што је утицало на повећање цијене овог племенитог метала. У таквим околностима инвеститори су појачали тражњу за златом које у оваквим условима пружа заштиту од ризика. Цијена је наставила да биљежи раст до краја седмице када је објављена непотврђена вијест да је Кина домаћим и међународним банкама дала дозволу за увоз већих количина злата у ову земљу, што представља могућу подршку за цијену злата.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.776,51 USD (1.482,53 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је забиљежила раст за 1,87%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

